

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 396/2021
13.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милош Шмигић, адвокат у ..., против туженог ББ, Ул. ..., чији је пуномоћник Александар Ђурковић, адвокат у ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1360/20 од 04.09.2020. године, у седници већа одржаној 13. маја 2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

Ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1360/20 од 04.09.2020. године, ОДБИЈА се као неоснована.

Образложење

Први основни суд у Београду је донео пресуду 5П1 2418/19 дана 17.12.2019. године којом је констатовао да усваја тужбени захтев и поништио решење туженог ББ, број 888/R-2523/0601984710015 од 09.12.2016. године, којим је тужиоцу отказан Уговор о раду број U-580 од 01.09.2014. године, као незаконито, обавезао туженог да тужиоца врти на рад и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 106.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Одлучујући о жалби туженог, Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 1360/20 од 04.09.2020. године преиначио првостепену пресуду и одбио као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да суд поништи као незаконито решење туженог од 09.12.2016. године којим је тужиоцу отказан Уговор о раду U-580 од 01.09.2014. године и да се обавезе тужени да тужиоца врти на рад, и захтев да се обавезе тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка, те обавезао тужиоца да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 33.000,00 динара.

Против наведене другостепене пресуде је благовремену и дозвољену ревизију изјавио тужилац, којом пресуду побија због битних повреда одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/2011 ... 18/2020) и одлучио да ревизија тужиоца није основана.

Побијана другостепена пресуда је донета без битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на које ревизијски суд пази по службеној дужности. Битне повреде одредаба парничног поступка на које ревидент указује, као да су учињене пред другостепеним судом, тичу се оцене доказа изнетог у првостепеном поступку, наводима ревизије да се у другостепеној пресуди не оцењује оверена изјава сведока. Међутим, чињенично стање није утврђено од стране другостепеног суда, те није могла бити погрешно примењена одредба Закона о парничном поступку о оцени изведених доказа пред првостепеним судом.

Према чињеничном стању на основу ког је донета другостепена пресуда, које је првостепени суд утврдио, а другостепени суд прихватио за правилно утврђено, тужилац је био у радном односу на неодређено време код туженог по уговору о раду од 01.09.2014. године, на радном месту ... Тужени је 12.12.2016. године донео Правилник о изменама Правилника о унутрашњој систематизацији радних места, којим је изменио претходни Правилник, и у поглављу VII Сектор за правне послове, опште послове и људске ресурсе у наслову „описи радних места хигијеничарка и портир – ноћни чувар“ констатовао да се ова радна места бришу. Након тога је тужени, 29.12.2016. године донео решење о престанку радног односа тужиоцу, закључно са 30.12.2016. године, као вишку запослених, пошто је дошло до престанка потребе за обављањем његовог посла. Дана 28.01.2016. године је тужени донео одлуку о ангажовању професионалних служби за техничко обезбеђење објеката – портири у ... и хигијеничарке, на основу које одлуке је закључен уговор о пружању услуга физичко-техничког обезбеђења између туженог као корисника услуга и ВВ – ... као даваоца услуга. Тужиоцу је исплаћена отпремнина као вишку запослених. Тужилац је био једини запослен на месту ... по уговору о раду на неодређено време. Утврђено је које послове је то радно место обухватало, према Анексу Уговора о раду од 16.08.2016. године. Тужени је са ГГ закључио ауторски уговор 01.05.2017. године, којим се именовани обавезује да туженом уступи права коришћења свог ауторског дела за уговорену ауторску накнаду, а затим још три ауторска уговора, последњи 01.09.2017. године са роком завршетка ауторског дела до 30.09.2017. године. ГГ у стварности обавља послове ... који се у највећем делу поклапају са описом послова које је радио тужилац. С обзиром на то, првостепени суд је оценио да није било оправданих разлога да се тужиоцу откаже уговор о раду и да се са стране туженог на описани начин ради о злоупотреби права, тако што је донео решење којим је запосленом престао радни однос као вишку запослених, да би те послове наставио да обавља други запослени, без примене других критеријума.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду са разлога што сматра да тужени није требало да примењује критеријуме приликом доношења решења о престанку потребе за радом тужиоца као технолошког вишка, јер је тужилац био једини извршилац на радном ... које је укинута код туженог, изменом Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији. Према утврђеној чињеници да је са ГГ тужени закључио уговор о ауторском делу, произилази да се не ради о запосленом другом извршиоцу на пословима ..., са којим се заснива радни однос, јер ауторски уговор нема карактер уговора о раду.

Ревизијски суд прихвата за правилне разлоге другостепене пресуде, чија правилност наводима ревизије није доведена у питање.

Тачно је да тужени као послодавац није био у прилици да примењује критеријуме ради утврђивања за чијим радом од запослених престаје потреба као технолошким вишком. Ово стога, што је утврђено да је тужилац био једини извршилац на пословима радног места ..., које је услед и технолошких и организационих промена код туженог престало да постоји. Разлози због којих тужилац сматра да је незаконито решење којим му је престао радни однос, не стоје.

Према одредби члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла, запосленом може да престане радни однос. У конкретној ситуацији тужени је укинуо радно место на коме је послове обављао тужилац, као једини извршилац, па се ради о престанку потребе за обављањем одређеног посла као систематизованог код туженог, што јесте оправдан разлог за престанак радног односа. Како је тужилац једини запослени који је радио на том радном месту нема основа за његовим поређењем са другим запосленима, односно за применом било каквих критеријума за то, ради доношења одлуке о томе који од запослених је технолошки вишак.

Правилно другостепени суд цени чињенице о ангажовању од стране туженог трећег лица, путем уговора о ауторском делу, за обављање и оних послова какве је обављао тужилац као запослени у оквиру свог радног места. При том, другостепени суд цени и утврђену чињеницу да је поменути уговором тужени поверио ВВ обављање послова физичко техничког обезбеђења на објектима туженог у времену од 15 до 07h, дакле оне послове које је обављао тужилац на радном месту ... Према одредби члана 182. Закона о раду, ако откаже уговор о раду запосленом у случају из члана 179. став 5. тачка 1. овог закона, послодавац не може на истим пословима да запосли друго лице у року од 3 месеца од дана престанка радног односа, осим у случају из члана 102. став 2. овог закона, а ако пре истека наведеног рока настане потреба за обављањем истих послова, предност за закључивање уговора о раду има запослени коме је престао радни однос. На овај начин је ограничено поступање послодавца у ситуацији када за истим пословима код њега постоји потреба да запосли извршиоца. Правилно другостепени суд цени да тужени послодавац није запослио другог извршиоца, нити се ради о пословима ноћног чувара, у времену од 15-07h. Осим тога, према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је радни однос престао 30.12.2016. године, а тужени је закључио ауторски уговор са ГГ 01.05.2017. године, по коме фактички обављао део послова које је тужилац раније обављао на свом радном месту као запослени. Конкретна ситуација се не може поистоветити са ситуацијом из члана 182. Закона о раду. Послодавац је овлашћен и у његовој је диспозицији да организује обављање послова за којима има потребу, па и тако што их неће систематизовати у једно радно место, већ ће њихово фактичко обављање организовати на други начин, било уговором о радном ангажовању, којим се не заснива радни однос, било уговором какав је закључио са привредним друштвом које професионално пружа такве услуге. Управо могућност послодавца да спроведе технолошке, или организационе промене због којих ће укинути одређена радна места, доводи до престанка потребе за обављањем одређеног посла и то јесте основ из одредбе члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду за законит престанак радног односа запосленом. Према томе, ревизијски разлози којима тужилац настоји да оспори законитост побијаног решења нису основани.

То је разлог због кога је ревизијски суд одбио ревизију тужиоца као неосновану, по одредби члана 414. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић